

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ВИПУСКНИКАМИ УМАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЯКОСТІ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ, 2025/2026 н.р.

Метою опитування є комплексне оцінювання рівня сформованості загальних і професійних компетентностей, набутих випускниками УНУ впродовж періоду навчання, а також аналіз можливостей їх подальшого працевлаштування і розвитку взаємодії у форматі «університет – випускник – роботодавець». Оцінка випускниками університету рівня задоволеності якістю наданих освітніх послуг дає змогу ідентифікувати сильні й проблемні аспекти підготовки конкурентоспроможних, висококваліфікованих фахівців, затребуваних на сучасному ринку праці.

Респондентами були випускники Уманського національного університету 2024/2025 та 2025/2026 навчальних років, що навчалися за різними спеціальностями. Всього в онлайн-опитуванні брали участь 327 випускників. Частка респондентів у розрізі факультетів та за рівнями вищої освіти відображена на рис. 1. та рис. 2.

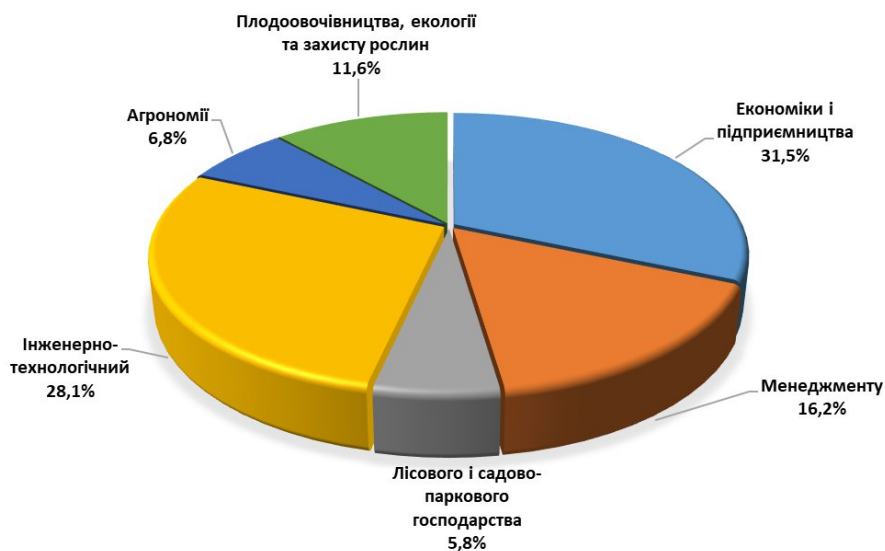

Рис. 1. Активність респондентів у розрізі факультетів (у відсотках)

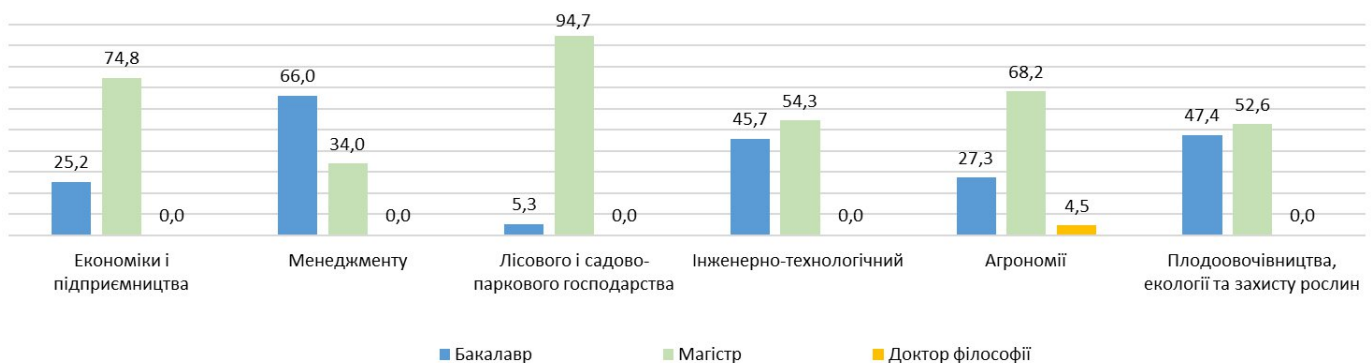

Рис. 2. Активність опитаних випускників університету за рівнями вищої освіти у розрізі факультетів (у відсотках)

Серед опитаних найбільш активними були випускники освітнього рівня «Магістр» факультету економіки та підприємництва.

Результати відповідей на перше запитання анкети «Чи задоволені Ви рівнем отриманих освітніх послуг за освітньо-професійною програмою (спеціальністю)?» систематизовано по роках випуску та рівнях вищої освіти і представлено на рис. 3 та рис. 4.

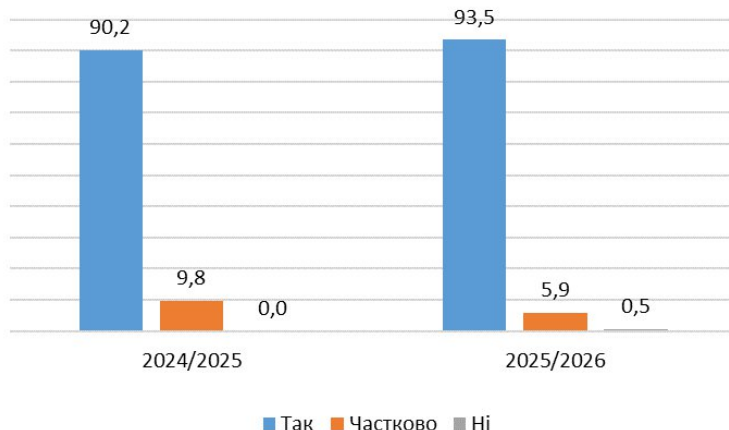

Рис. 3. Задоволеність випускників отриманою освітою за роками випусків (у відсотках)

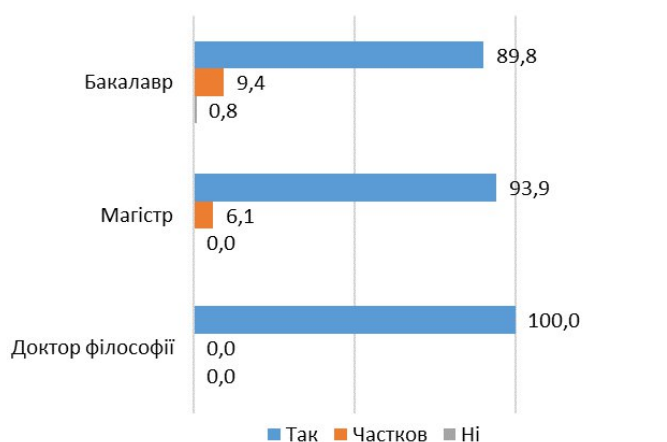

Рис. 4. Задоволеність випускників отриманою освітою за рівнями вищої освіти (у відсотках)

Відповідно до результатів анкетування, оцінка задоволеності отриманими освітніми послугами за всіма роками випусків та рівнями вищої освіти є досить високою.

Слід зазначити, що на запитання «Чи надавалась Вам впродовж навчання організаційна, інформаційна та консультативна підтримка в межах освітньої програми?» 308 учасників опитування (94,2%) стверджують, що вони постійно її отримували та 18 випускників (5,5%) отримували її частково, або за потреби (рис. 5).

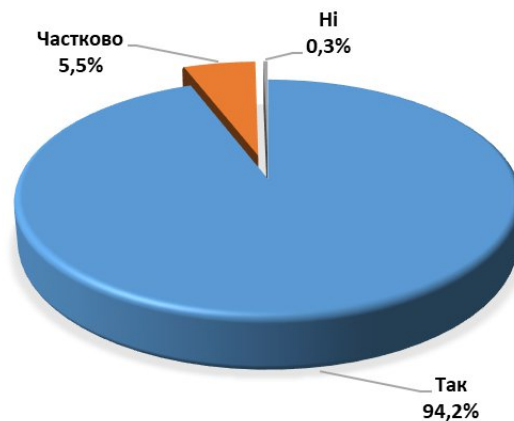

Рис. 5. Надання організаційної, інформаційної та консультативної підтримки під час навчання в УНУ (у відсотках)

Аналізуючи результати анкетування щодо можливості отримання інформації з працевлаштування та сприяння співпраці із роботодавцями більшість відповідей випускників відповідають рівню «високий». Відповідно 85,6% респондентів отримували достатньо інформації під час навчання щодо можливостей працевлаштування, 75,2% – щодо можливостей проходження практики та 66,4% – щодо можливостей стажування (рис. 6).

Рис. 6. Інформування здобувачів освіти під час навчання (у відсотках)

Відповідаючи на запитання «Яке джерело інформації було для Вас найбільш ефективним для пошуку роботи?» 69,4% випускників скористалися рекомендаціями викладачів випускової кафедри чи факультету, 39,8% випускників працевлаштовувались після проходження практики на даному підприємстві та 38,2% – працевлаштовувались після участі у ярмарках вакансій під час навчання. Також ефективною є робота відділу професійно-кар'єрної орієнтації університету (38,2%) (рис. 7).

Рис. 7. Найефективніші джерела інформації для пошуку роботи (у відсотках)

Розглянемо детальніше результати моніторингу працевлаштування випускників Уманського національного університету. На запитання «Чи працевлаштувались Ви по закінченню навчання?» отримано наступні відповіді (рис. 8).

Рис. 8. Працевлаштованість випускників по закінченню навчання (у відсотках)

Із загального числа респондентів 64,5% – працевлаштовані, із них за спеціальністю – 45,3%. Отже можна впевнено стверджувати, що випускники нашого університету є досить конкурентоспроможними і затребуваними на сучасному ринку праці.

Через повномасштабну російсько-українську війну все більше вітчизняних компаній стикаються зі значними викликами щодо працевлаштування не лише молодих випускників, а й спеціалістів із досвідом роботи. Однак, багато підприємств беруть на роботу найбільш успішних випускників, розраховуючи на високий рівень знань, отриманих молодим фахівцем.

Під час опитування одне із запитань стосувалось проблем при працевлаштуванні (співбесід із роботодавцем). За результатами анкетування

випускників встановлено, що серед компетентностей, яких було недостатньо, переважали наступні: відсутність досвіду роботи (37,3% респондентів), знання іноземної мови (23,5%), недостатність практичних навичок (19,0%). Труднощів при працевлаштуванні не виникало у 40,4% опитаних (рис. 9).

Рис. 9. Компетентності, яких не вистачало для працевлаштування випускників (за результатами співбесід з роботодавцем) (у відсотках)

На запитання «Чи достатньо Ви отримали знань у процесі навчання для майбутньої професійної діяльності?» 87,5% респондентів зазначили, що достатньо, 6,4% – не вистачатиме практичних навичок, 4,6% – намагаються самостійно здобути потрібні знання (рис. 10).

Рис. 10. Оцінка обсягів отриманих знань для майбутньої професії (у відсотках)

Наступний блок запитань дозволив детальніше проаналізувати рівень задоволеності випускників отриманими освітніми послугами в Уманському національному університеті. Узагальнені відповіді представлені у таблиці 1.

На основі результатів опитування можна зробити висновок, що якість освітніх послуг за всіма критеріями була достатньо високою, відповідала очікуванням студентів та сприяла професійному зростанню.

Таблиця 1

**Моніторинг дослідження якості професійної підготовки випускників
Уманського національного університету**

Критерії якості наданих освітніх послуг	Кількість випускників	Питома вага
<i>Чи спостерігався логічний взаємозв'язок між навчальними дисциплінами, послідовність у робочих планах, графіках навчального процесу?</i>		
так	293	89,6
ні	2	0,6
частково	32	9,8
<i>Чи достатнім був рівень педагогічної, методичної та фахової підготовки за спеціальністю?</i>		
так	304	93,0
ні	0	0,0
частково	23	7,0
<i>Чи навчання в університеті відповідало сучасним освітнім вимогам ринку праці?</i>		
так	286	87,5
ні	1	0,3
частково	40	12,2
<i>Чи достатнім був рівень практичної підготовки за отриманою спеціальністю?</i>		
так	266	81,3
ні	18	5,6
частково	43	13,1

Також було досліджено яким чином випускники долучаються до забезпечення якості освіти в Уманському національному університеті. В результаті було отримано наступні відповіді (рис. 11).

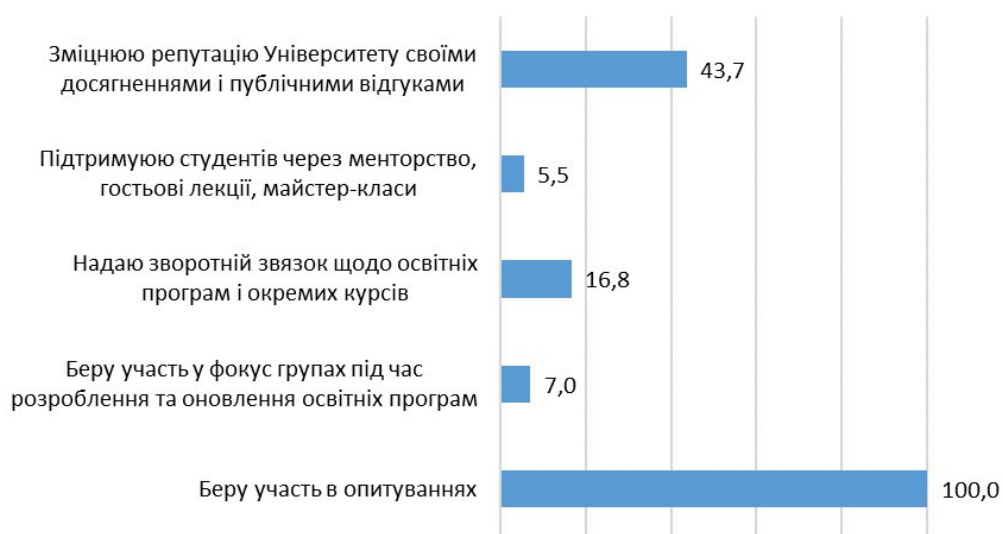

Рис. 11. Форми участі випускників у забезпеченні якості освіти в Уманському національному університеті? (у відсотках)

Аналізуючи відповіді на запитання «Які заходи, на Ваш погляд, необхідно запровадити чи покращити для підготовки студентів за спеціальністю?» слід зазначити, що 58,4% обрали опцію «підсилення практичної підготовки», 31,5% – «читання лекцій гостьовими лекторами-практиками» та 20,2% – «запровадження дуальної форми навчання» (рис. 12).

Рис. 12. Напрями покращення підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальностями (у відсотках)

Загальні висновки та рекомендації

Чинна система професійної підготовки за всіма освітніми програмами потребує безперервного аналізу, перегляду та подальшого вдосконалення з урахуванням сучасних тенденцій, що формуються як на ринку освітніх послуг, так і на ринку праці. Такий підхід сприятиме формуванню у випускників комплексу фахових компетентностей і програмних результатів навчання, затребуваних сучасним бізнес-середовищем, тоді як потенційні роботодавці, своєю чергою, будуть більш мотивовані до створення привабливих і комфортних умов праці для кваліфікованих спеціалістів.

За підсумками проведеного опитування встановлено, що більшість випускників загалом позитивно оцінюють рівень здобутої освіти та практичної підготовки. Набуті в процесі навчання в університеті компетентності й практичні навички в різних професійних сферах респонденти оцінили на достатньо високому рівні.

З метою подальшого підвищення якості освітніх послуг, що надаються університетом, доцільно реалізувати такі заходи:

1. Забезпечувати системну адаптацію освітніх програм і змісту навчальних дисциплін до актуальних потреб ринку праці, здійснювати регулярний перегляд і оновлення навчальних планів відповідно до вимог роботодавців, а також аналізувати релевантність знань і компетентностей, які сприяють успішному працевлаштуванню випускників.

2. Продовжувати розвиток партнерських відносин із роботодавцями, залучаючи представників бізнесу до процесів розроблення, перегляду, удосконалення та оцінювання освітніх програм. Доцільним є створення інтегрованої платформи взаємодії студентів і роботодавців, що включатиме базу вакансій і контактну інформацію для сприяння працевлаштуванню.
3. Посилювати практичну складову підготовки студентів шляхом збільшення частки практичних занять, що проводяться в умовах реального виробництва, організації стажувань на базі провідних підприємств і установ за відповідними спеціальностями, а також забезпечення доступу до сучасного обладнання та інструментів, необхідних для виконання практичних завдань.
4. Активно залучати фахівців-практиків до реалізації освітнього процесу, запрошувати гостьових лекторів для проведення майстер-класів і тренінгів, організовувати зустрічі студентів із представниками роботодавців та професійних спільнот.
5. Упроваджувати інноваційні освітні технології та розширювати використання дистанційних форм навчання, зокрема для проведення інтерактивних лекцій і семінарських занять, а також розробляти стартап-проекти спільно зі студентами з подальшою інтеграцією їх у освітній процес.
6. Удосконалювати систему кар'єрного супроводу студентів шляхом розширення функцій підрозділу професійно-кар'єрної орієнтації університету, організації ярмарків вакансій із залученням потенційних роботодавців, а також підтримання сталих зв'язків із успішними випускниками для їх участі в менторських програмах.
7. Підвищувати рівень мовної підготовки здобувачів освіти та розширювати можливості участі студентів у програмах міжнародної академічної мобільності.
8. З метою посилення конкурентоспроможності випускників УНУ на ринку праці доцільно й надалі здійснювати системний моніторинг їх працевлаштування; завідувачам кафедр у взаємодії зі студентською радою вести облік випускників і налагоджувати ефективний зворотний зв'язок із роботодавцями для впровадження інноваційних змін в освітній процес за всіма освітніми програмами.